

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ПЕЋИНЦИ

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Ауто-пут			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	93,8	119	95,4	96,5	30	94,9	95,3	22	94,8	95,2	82	95,1
	ТВ	94,0	69	91,8	90,0	82	90,2	78,0	43	89,0	87,3	130	90,7
	БУС	68,4	161	91,5	71,4	151	91,2	70,0	46	90,3	70,0	161	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	85,8	76	81,6	96,3	2	86,6	93,7	19	91,5	91,9	35	85,0
	Сувозачи ПА	78,2	95	78,7	83,6	101	84,3	89,6	23	88,2	83,7	74	82,3
	Предње седиште ПА	82,7	83	80,4	90,9	29	85,7	92,0	24	90,2	88,5	42	83,9
	Задње седиште ПА	18,5	84	22,6	74,2	2	37,2	61,3	9	43,8	61,3	9	32,5
	Возачи ТВ	74,0	30	60,0	90,0	11	66,7	86,0	11	73,0	83,3	6	64,9
	Сувозачи ТВ	66,7	28	49,8	66,7	47	57,1	71,4	21	67,8	68,0	34	55,2
	Предње седиште ТВ	72,9	26	57,9	86,4	13	64,9	84,2	15	72,2	81,1	9	63,1
	Возачи БУС	47,4	50	31,8	71,4	33	38,9	85,0	7	57,5	68,3	26	38,1
	Сувозачи БУС	37,5	65	34,2	33,3	74	37,4	40,0	28	48,5	36,4	73	37,6
	Предње седиште БУС	44,4	54	32,4	55,6	48	38,6	70,0	14	55,1	57,0	47	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	88,6	16	65,6	84,4	35	71,7	100,0	1	79,2	91,2	14	69,9
	Сигурносни појас	62,5	54	46,3	67,7	35	49,0	74,2	12	61,1	68,1	42	49,3
	Укупно – деца	76,1	33	56,0	76,2	36	60,4	87,9	5	70,2	80,1	19	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		79,3	69	75,2	87,9	8	80,3	87,8	19	85,2	85,1	24	78,7
Заштитне кациге	Возачи мопеда	82,4	53	59,6	100,0	1	63,7	N/A	N/A	N/A	91,0	31	61,6
	Путници на мопедима	80,0	55	58,6	100,0	1	62,9	N/A	N/A	N/A	91,7	30	60,8
	Возачи и путници на мопедима	82,1	54	59,4	100,0	1	63,5	N/A	N/A	N/A	91,1	32	61,4
	Возачи мотоцикала	93,9	77	87,4	79,4	131	90,7	100,0	1	92,8	90,9	92	89,2
	Путници на мотоциклима	100,0	1	86,4	71,4	136	89,7	100,0	1	83,5	89,5	99	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	94,9	76	87,2	78,0	133	90,5	100,0	1	91,0	90,7	93	88,8
	Мопедиста и мотоциклиста	88,1	45	73,6	89,6	51	77,3	N/A	N/A	N/A	91,0	33	76,3
	Бициклисти	20,6	17	5,4	22,6	15	6,3	N/A	N/A	N/A	21,5	15	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	88,8	23	80,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	88,8	23	80,3
	% прелазака на ОПП	80,4	52	70,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	80,4	52	70,6
	% исправних прелазака	84,6	35	74,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	84,6	35	74,3
	% исправних прелазака деце	84,0	61	77,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	84,0	61	77,1
	% прелазака без ометања	93,2	120	94,8	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	93,2	120	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

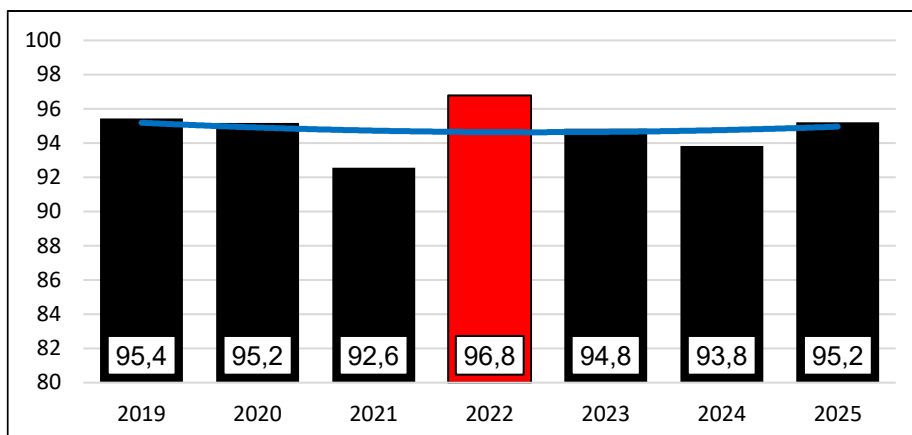
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

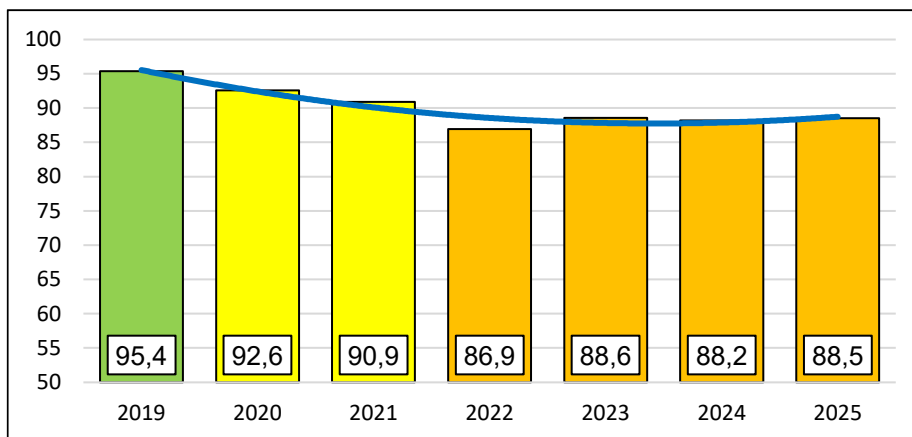
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

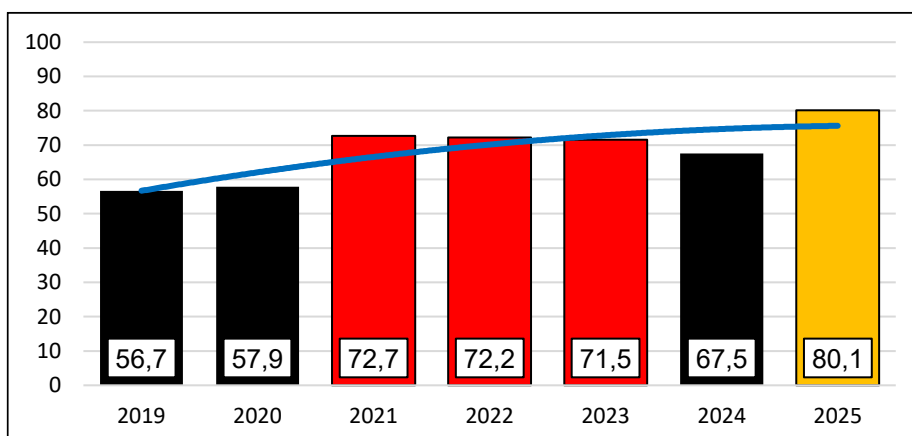
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некористићења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

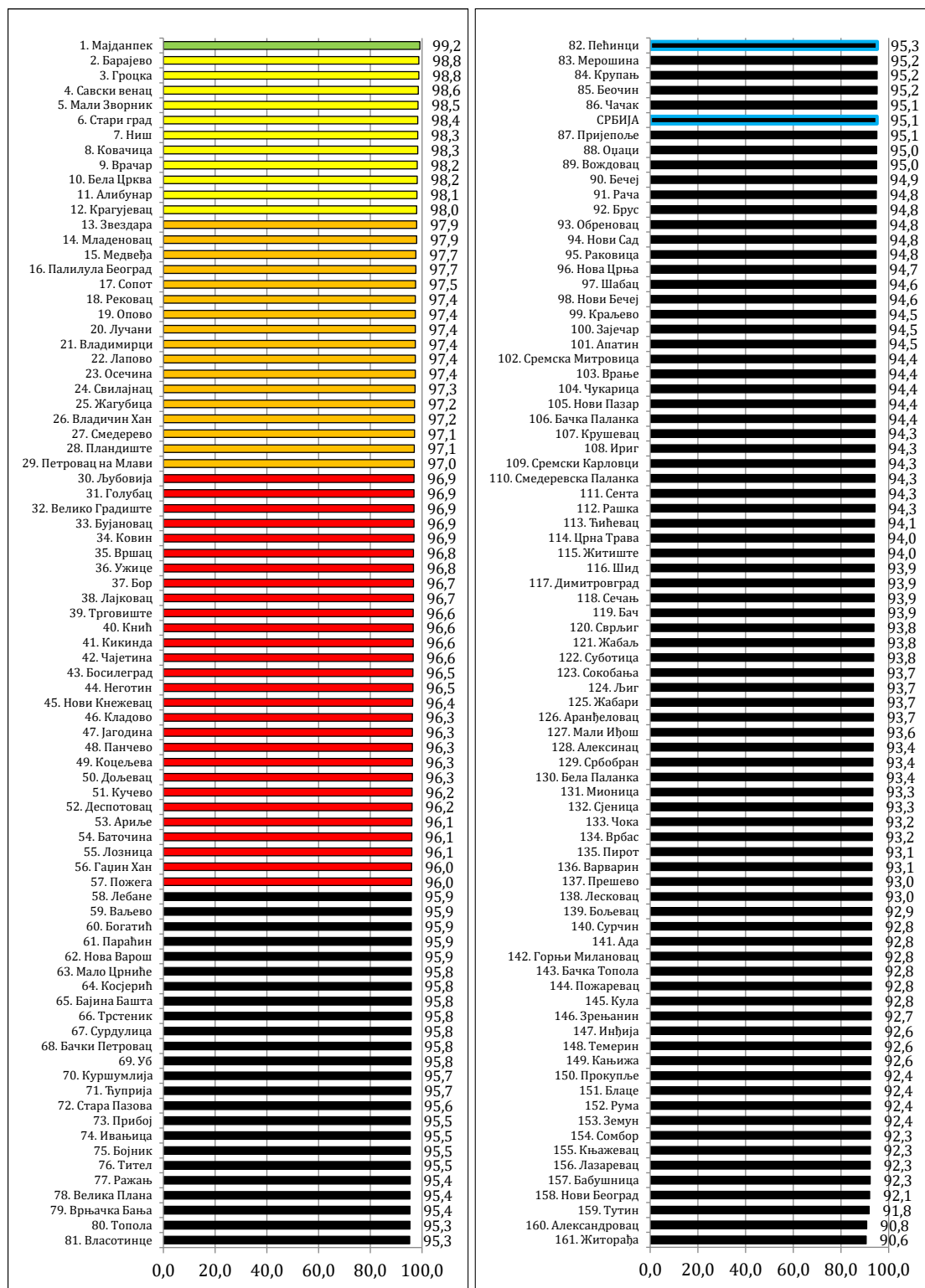
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

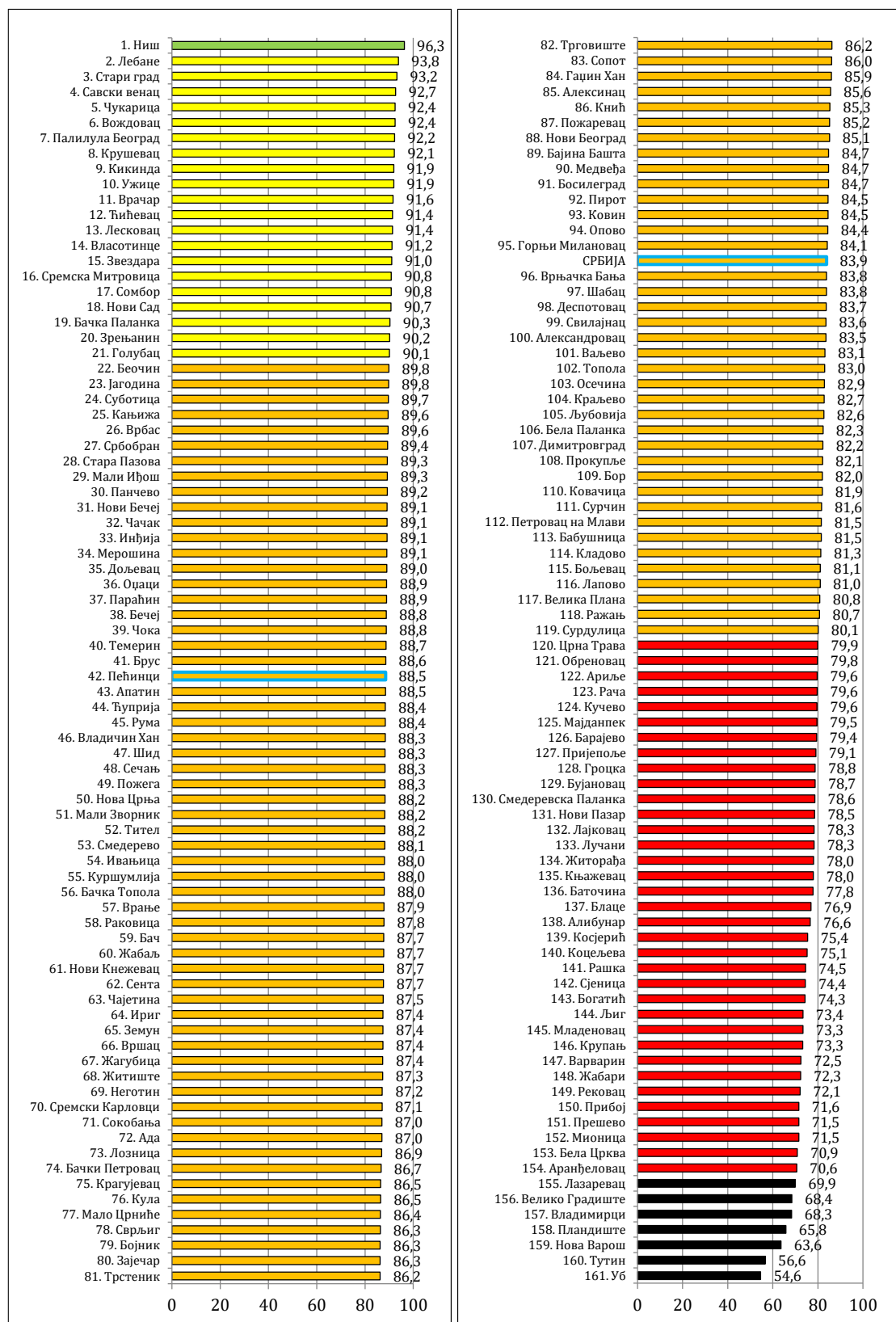
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

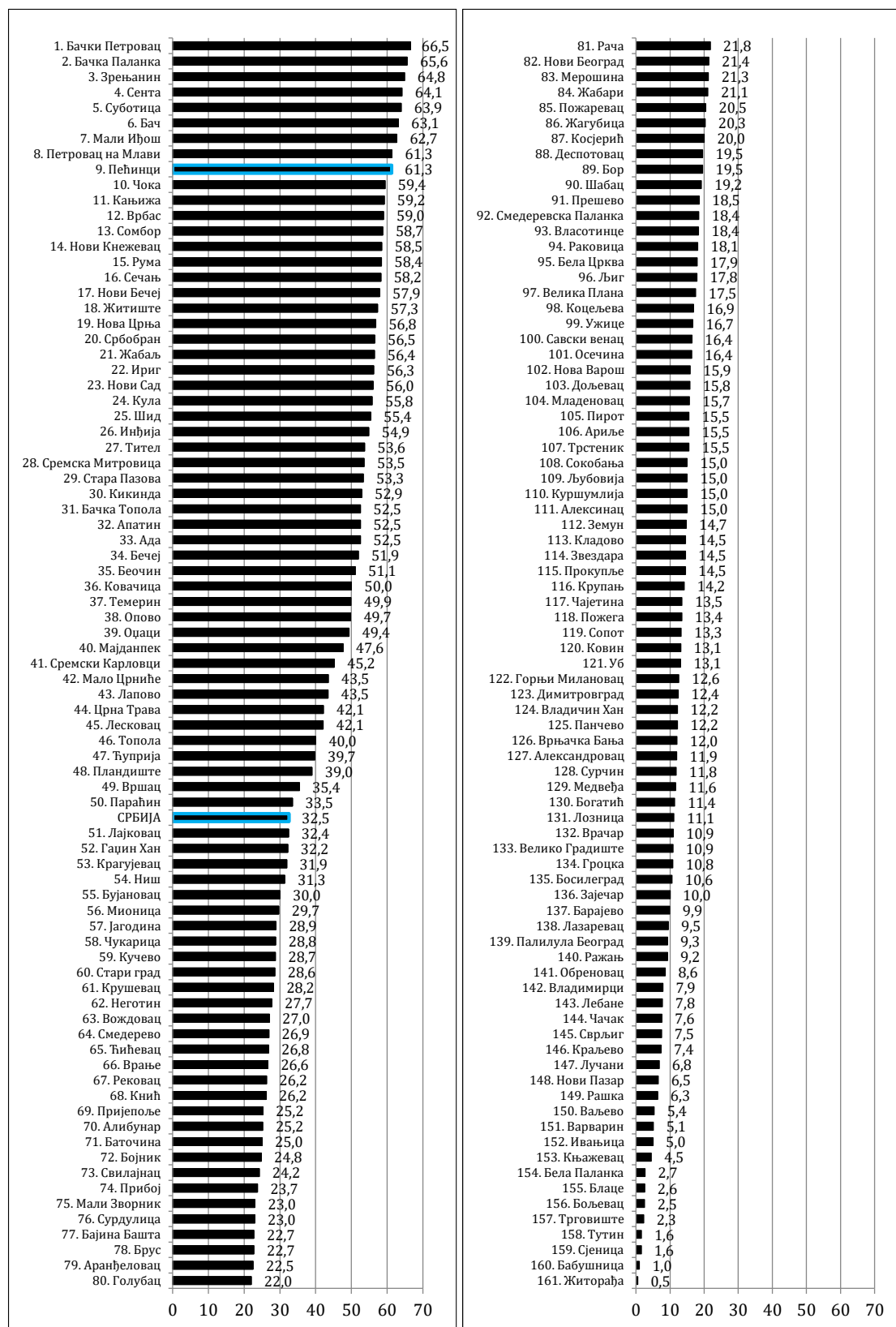
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

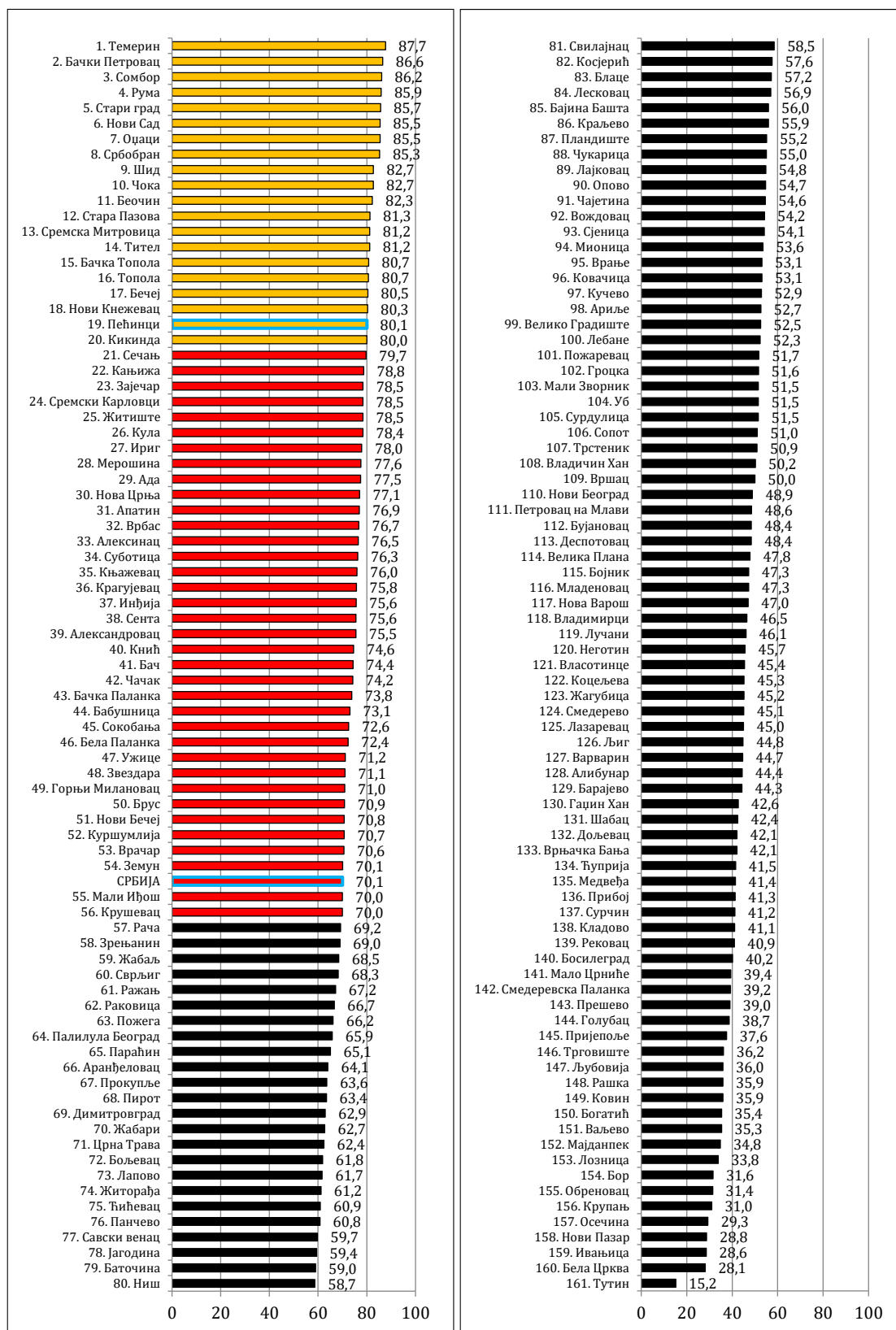
Дијаграм 4.1. % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

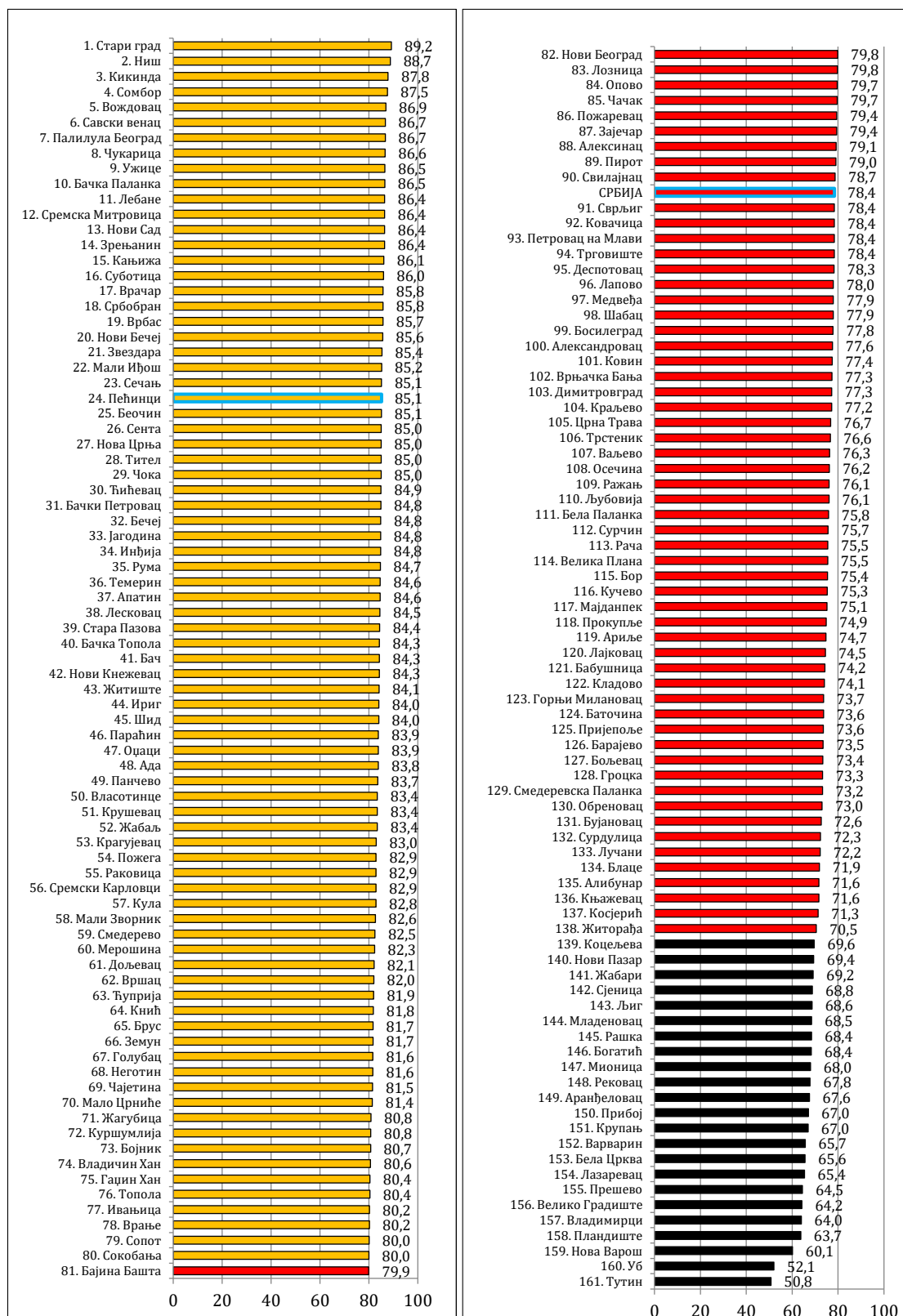
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

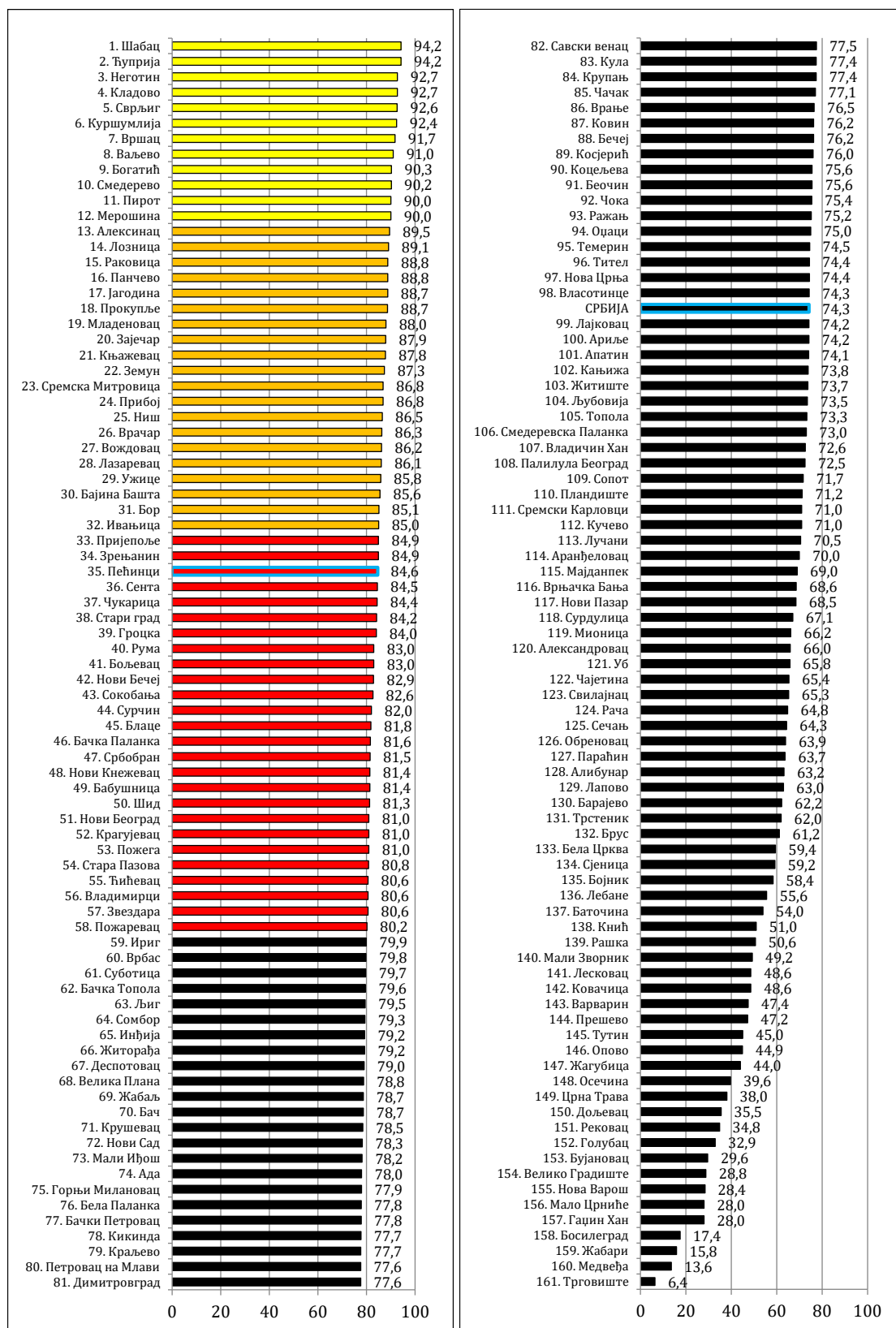
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење мобилног телефона у теретним возилима.** Укупна вредност коришћења мобилног телефона међу возачима ТВ (87,3%) знатно је испод националног просека, што показује да велики део возача теретних возила и даље користи телефон током вожње. Ово представља један од најризичнијих видова понашања у саобраћају и директно повећава вероватноћу настанка незгода.
- **Коришћење сигурносног појаса на задњем седишту путничких аутомобила.** Иако је укупна вредност од 54,9% изнад просека Србије, резултат је и даље изразито низак и далеко од циљаног нивоа. Путници на задњем седишту остају најугроженија група, а неповезаност значајно повећава ризик од тешких повреда.
- **Коришћење сигурносног појаса у теретним возилима.** Индикатори за предње седиште ТВ (81,0%) и сувозаче ТВ (68,0%) показују да значајан број возача и сувозача теретних возила и даље не користи појас. Узимајући у обзир масу, динамику кретања и последице незгода у којима учествују ова возила, ово остаје једна од кључних безбедносних слабости.
- **Употреба заштитних система за децу.** Укупна вредност присуства заштитних система за децу (75,6%) и употребе дечијег појаса (68,1%) указује на то да велики део најмлађих путника није адекватно заштићен. Ови резултати су испод препоручених вредности и значајно заостају за стратешким циљевима у овој области.
- **Понашање mopедиста и мотоциклиста.** Иако резултати на ауто-путу указују на високу употребу кацига, вредности на путевима у насељу и ван насеља показују изражене варијације. На пример, употреба кацига код mopедиста и мотоциклиста у насељу (88,1%) и ван насеља (89,6%) и даље није на оптималном нивоу. Ови корисници саобраћаја остају високо ризична група, посебно на локалним и регионалним путевима.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.